Pemacu Akaun Semasa Imbangan Pembayaran Malaysia Selepas COVID-19

Pengenalan

Akaun semasa imbangan pembayaran Malaysia kekal kukuh sepanjang tempoh dua dekad yang lalu disebabkan oleh lebihan yang konsisten berikutan nilai eksport barangan melebihi import, lantas mengimbangi defisit perkhidmatan dan pendapatan. Walau bagaimanapun, lebihan ini semakin menyusut sepanjang satu dekad yang lalu disebabkan oleh faktor kitaran ekonomi dan perubahan struktur. Walaupun Malaysia dijangka akan terus mencatatkan lebihan dalam akaun semasa, ketidaktentuan perdagangan global boleh menjejaskan unjuran ini. Oleh itu, dasar jangka pendek dan sederhana untuk memperkukuh daya saing eksport barangan dan perkhidmatan adalah penting bagi mengekalkan daya tahan akaun semasa. Rencana ini meneliti pemacu utama yang mempengaruhi akaun semasa Malaysia serta meneroka peluang dan cabaran dalam persekitaran ekonomi global dan dalam negeri yang semakin berubah.

Akaun Semasa Imbangan Pembayaran

Akaun semasa imbangan pembayaran[1] mencatatkan aliran barangan, perkhidmatan dan pendapatan antara penduduk Malaysia dengan negara lain di dunia. Terdapat tiga komponen utama dalam akaun semasa (Jadual A).

Jadual A: Komponen Akaun Semasa

	Akaun Semasa
Imbangan perdagangan	Nilai barangan dan perkhidmatan yang dieksport oleh residen Malaysia ditolak dengan import
Imbangan pendapatan primer	Pampasan pekerja dan pendapatan pelaburan yang diperoleh residen Malaysia dari negara-negara lain di tolak dengan pembayaran kepada bukan residen
Imbangan pendapatan sekunder	Pemindahan antara residen Malaysia dan negara-negara lain (contohnya, kiriman wang, bantuan), dan pendapatan yang diperoleh oleh kerajaan dan residen Malaysia dari negara-negara lain (contohnya, cukai dan bayaran balik) ditolak dengan pembayaran yang dibuat kepada bukan residen

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia dan Tabung Kewangan Antarabangsa (IMF)

Lebihan akaun semasa berlaku apabila sesebuah negara mengeksport lebih banyak barangan dan perkhidmatan berbanding dengan barangan dan perkhidmatan yang diimport serta memperoleh lebih banyak pendapatan (termasuk pemindahan) berbanding dengan pembayaran. Lebihan bersih ini boleh digunakan untuk memenuhi komitmen kewangan antarabangsa negara, membina rizab antarabangsa dan melabur dalam aset luar negara bagi menjana pulangan. Selain itu, aliran masuk pertukaran asing yang lebih tinggi berbanding dengan aliran keluar turut memastikan permintaan yang berterusan untuk mata wang negara.

Baki akaun semasa turut mencerminkan tahap simpanan dan pelaburan bagi ekonomi dalam negeri.[2] Lebihan akaun semasa berlaku apabila sesebuah negara menyimpan lebih banyak berbanding dengan jumlah yang dilaburkan

[1] Imbangan pembayaran (*balance of payments,* BOP) adalah rekod transaksi antara penduduk sesebuah negara dengan negara-negara lain. Akaun semasa mencatatkan aliran monetari bersih daripada aktiviti perdagangan antarabangsa, manakala akaun kewangan dan modal mencatatkan perubahan bersih aset dan liabiliti.

[2] Rujuk rencana Jurang Simpanan dan Pelaburan (S–P) di Malaysia dalam rencana ini.

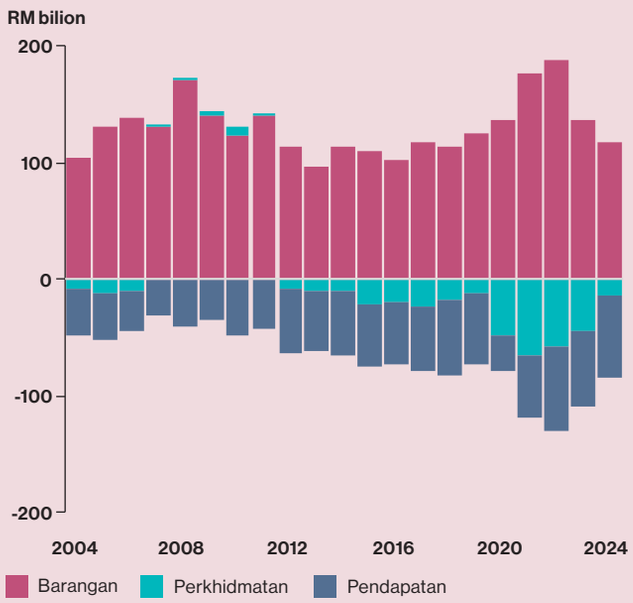
dan lebihan simpanan ini boleh dipinjamkan ke luar negara, lantas menjadikannya pemberi pinjaman bersih kepada dunia. Sebaliknya, defisit akaun semasa berlaku apabila negara melabur lebih banyak daripada yang disimpan, lantas menyebabkan negara perlu meminjam dana daripada luar dan menjadi peminjam bersih daripada negara lain.

Kemampanan akaun semasa bergantung kepada faktor yang memacunya. Lebihan akaun boleh membantu sesebuah negara membina penampan bagi menghadapi kejutan ekonomi. Namun, lebihan yang terlalu banyak mungkin menandakan penggunaan sumber yang tidak cekap, yang sepatutnya boleh digunakan untuk pelaburan bagi meningkatkan pertumbuhan ekonomi dalam negeri. Sebaliknya, defisit mungkin mencerminkan tempoh di mana negara membuat perbelanjaan atau pelaburan yang tinggi untuk mengembangkan kapasiti dalam negeri. Jika defisit itu kecil dan sebahagian besarnya disebabkan oleh pelaburan yang produktif serta dibiayai oleh sumber yang stabil seperti pelaburan langsung asing (*foreign direct investment,* FDI), defisit itu tidak semestinya menunjukkan perkembangan makro kewangan yang tidak mampan. Malah, pelaburan ini boleh meningkatkan produktiviti serta menjana pendapatan masa hadapan, lantas menyokong akaun semasa dalam jangka panjang. Walau bagaimanapun, defisit yang besar dan berterusan mungkin mencerminkan risiko ketidakseimbangan makro kewangan. Ketidakseimbangan ini mungkin berpunca daripada pertumbuhan kredit yang pesat bagi menyokong perbelanjaan yang berlebihan, peningkatan harga aset yang ketara atau hutang jangka pendek daripada luar negara yang berlebihan.

Kekukuhan akaun semasa sepanjang dua dekad

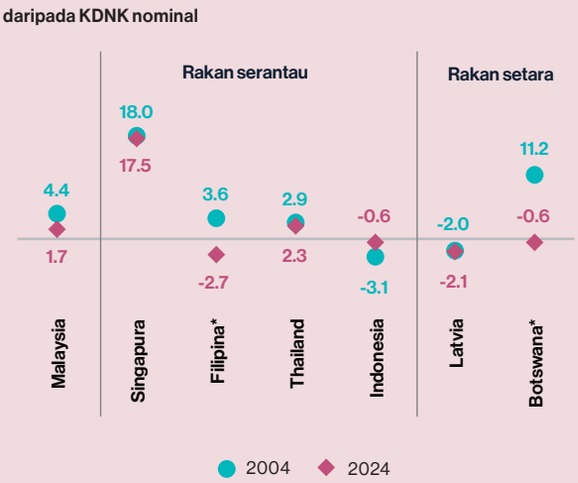
Malaysia telah mencatatkan lebihan akaun semasa secara konsisten sepanjang dua dekad yang lalu. Lebihan ini disokong terutamanya oleh eksport barangan bersih yang berterusan, lantas mengimbangi defisit dalam akaun perkhidmatan dan pendapatan (Rajah 1). Lebihan yang konsisten ini membezakan Malaysia daripada negara serantau dan negara lain yang mempunyai penarafan kredit[3] setara, yang kebanyakannya mengalami defisit akaun semasa bersifat sementara atau berpanjangan dalam tempoh yang sama (Rajah 2).

Rajah 1: Imbangan Akaun Semasa Malaysia Mengikut Komponen

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Rajah 2: Imbangan Akaun Semasa Mengikut Negara

* Berdasarkan data tahunan 2023

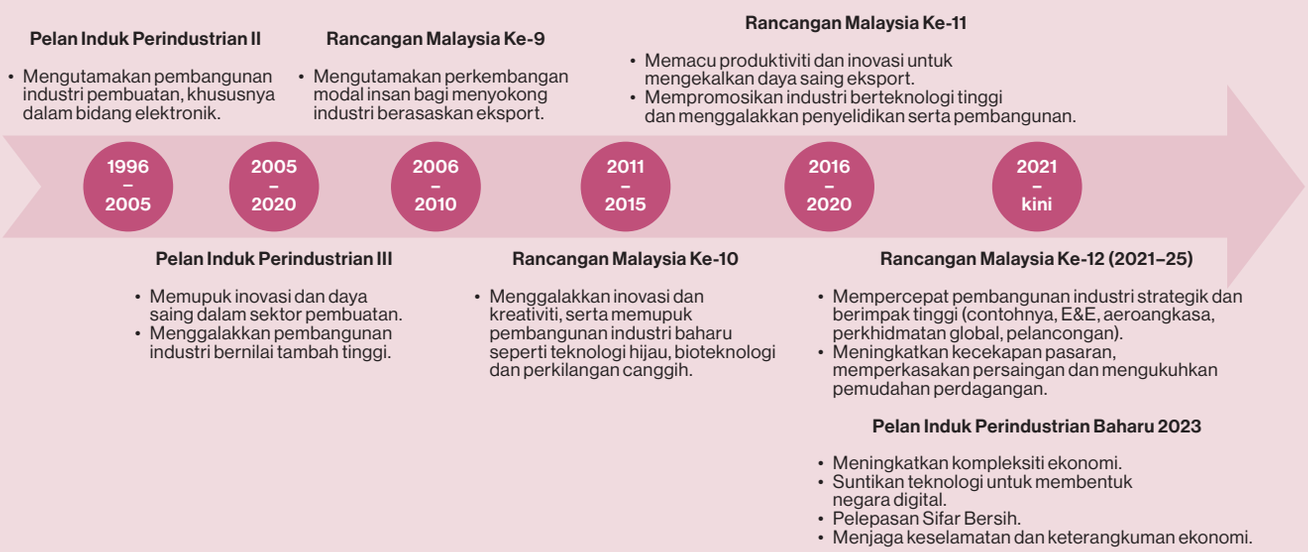
Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia, CEIC dan anggaran Bank Negara Malaysia

[3] Negara lain dengan penarafan setara termasuk Botswana dan Latvia. Negara-negara ini mempunyai penarafan kredit S&P, Fitch atau Moody's yang setara dengan Malaysia.

Kekukuhan akaun semasa Malaysia adalah disebabkan oleh beberapa faktor utama:

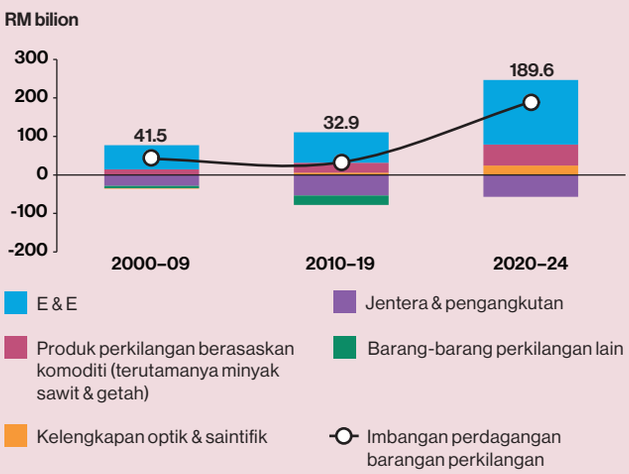
i. Lebihan dagangan yang kukuh dalam sektor E&E serta peningkatan daya saing sektor bukan E&E terpilih
Sebahagian besar lebihan dagangan Malaysia yang berterusan dipacu oleh kekukuhan sektor perkilangan. Hal ini mencerminkan transformasi Malaysia yang digerakkan oleh sektor swasta yang dinamik serta pelaksanaan pelan perindustrian sejak akhir tahun 1990-an (Gambar Rajah 1). Dasar perindustrian ini telah mengukuhkan kedudukan Malaysia dalam rantaian nilai global dengan membangunkan aktiviti bernilai tinggi serta mempertingkatkan daya saing industri utama. Daya saing yang semakin meningkat, terutamanya dalam sektor elektrik dan elektronik (E&E), memberikan sumbangan yang besar terhadap eksport Malaysia. Hal ini seterusnya mengukuhkan lebihan dagangan dan barangan (Rajah 3).

Gambar Rajah 1: Pelbagai Rancangan Malaysia untuk Meningkatkan Eksport dan Lebihan Dagangan

Sumber: Pelbagai Rancangan Malaysia

Rajah 3: Imbangan Perdagangan Barangan Perkilangan Mengikut Komponen

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia, Global Trade Atlas, CEIC dan anggaran Bank Negara Malaysia

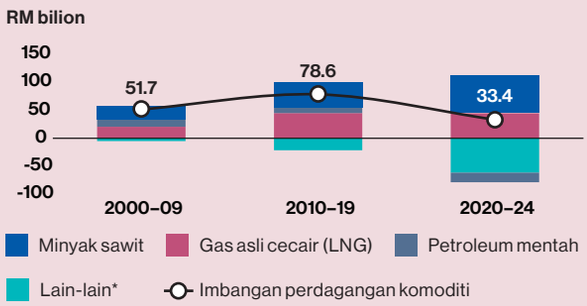
Seiring dengan masa, Malaysia juga telah meningkatkan keupayaannya untuk mengeksport produk perkilangan bukan E&E tertentu, lantas menjadi pengeksport bersih produk perkilangan berasaskan komoditi seperti minyak sawit dan getah, produk kimia serta peralatan optik dan saintifik. Malaysia turut mempelbagaikan eksport dengan menghasilkan

barangan perkilangan bernilai tinggi seperti jentera, yang turut mendapat manfaat daripada kekukuhan sektor E&E (contohnya, mesin untuk pengeluaran semikonduktor). Namun begitu, import jentera dan pengangkutan lebih tinggi daripada eksport, lantas menyebabkan defisit perdagangan dalam sektor bukan E&E. Kedudukan import bersih ini mencerminkan keperluan Malaysia untuk mendapatkan peralatan canggih dan berteknologi tinggi bagi membangunkan keupayaan industrinya memandangkan bekalan dalam negeri untuk sesetengah barangan ini masih terhad.

ii. Kepentingan lebihan dagangan komoditi yang berterusan

Walaupun Malaysia telah beralih daripada kebergantungan terhadap komoditi sebagai sumber utama eksport, negara ini masih merupakan peserta penting dalam pasaran komoditi global. Malaysia adalah antara pengeluar minyak sawit mentah terbesar di dunia. Eksport komoditi ini telah mendapat manfaat daripada permintaan global yang tinggi kerana minyak sawit digunakan secara meluas dalam produk makanan pengguna dan digunakan sebagai bahan api biologi (*biofuel*). Sementara itu, bahagian eksport gas asli cecair (*liquified natural gas*, LNG) dalam sektor tenaga Malaysia telah meningkat berbanding dengan petroleum mentah. Perkembangan ini disokong oleh peningkatan peranan LNG dalam gabungan sumber tenaga global, didorong oleh permintaan yang semakin meningkat untuk mengurangkan pelepasan karbon. Eksport minyak sawit dan LNG yang lebih tinggi daripada import untuk kegunaan dalam negeri telah menyumbang kepada lebihan dagangan yang berterusan untuk komoditi ini (Rajah 4).

Rajah 4: Imbangan Perdagangan Komoditi Mengikut Komponen

* Terutamanya pertanian (cth. item makanan) dan perlombongan lain (cth. arang batu).

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia, Global Trade Atlas dan anggaran Bank Negara Malaysia

Sebaliknya, eksport petroleum mentah Malaysia semakin berkurang berikutan medan minyak yang semakin matang serta peningkatan eksport produk perkilangan berasaskan petroleum (contohnya petroleum bertapis).[4] Perkembangan ini disokong oleh infrastruktur pemprosesan petroleum hiliran (*downstream*) yang kukuh, termasuk Pengerang Integrated Complex (PIC).[5] Selain itu, pertumbuhan aktiviti perindustrian dalam negeri serta peningkatan penggunaan bahan api telah meningkatkan permintaan dalam negeri terhadap petroleum.[6] Keadaan ini meningkatkan kebergantungan terhadap import petroleum. Oleh yang demikian, Malaysia mengimport lebih banyak petroleum mentah bagi menyokong aktiviti penapisan dan keperluan dalam negeri, lantas menyumbang kepada defisit perdagangan petroleum.

Sementara itu, defisit perdagangan untuk barangan primer berkaitan komoditi lain terutamanya makanan semakin meningkat.[7] Trend ini sebahagiannya disebabkan oleh pertumbuhan yang lebih perlahan dalam sektor pertanian dan pengeluaran makanan, bersama-sama dengan tanah yang kurang tersedia untuk pertanian. Hal ini juga didorong oleh peningkatan permintaan terhadap tanah untuk tujuan perumahan, perkilangan, peruncitan dan pembangunan ekonomi lain.

[4] Bahagian eksport petroleum mentah telah menurun daripada purata 4.7% pada tahun 2000–an kepada 1.8% pada tahun 2020–an. Dalam tempoh yang sama, bahagian eksport produk berasaskan petroleum meningkat daripada purata 3.1% kepada 8.6%.

[5] Malaysia mengendalikan beberapa kemudahan penapisan utama dengan kapasiti gabungan hampir 1 juta tong sehari, menjadikannya peserta utama dalam industri produk petroleum yang diproses di rantau ini.

[6] Antara tahun 2014 hingga 2019 dan 2022 hingga 2024, pertumbuhan tahunan jualan bahan api meningkat daripada purata 10.6% kepada 17.3%. Hal ini sebahagiannya menyumbang kepada peningkatan perbelanjaan subsidi bahan api (purata 2022–24: RM38.2 bilion; purata 2015–19: RM4.4 bilion).

[7] Secara purata, Malaysia mencatatkan import makanan bersih sebanyak RM29.9 bilion pada tahun 2020 hingga 2024 (purata 2010–an: RM16.5 bilion; purata 2000–an: RM7.2 bilion).

iii. Kepelbagaian Pasaran Eksport

Pasaran eksport Malaysia semakin pelbagai sejak beberapa dekad lalu. Antara tahun 1999 hingga 2024, purata kadar pertumbuhan tahunan eksport ke Asia Timur, Timur Tengah dan Amerika Latin masing-masing sebanyak 8.2%, 7.9% dan 9.1%.[8] Sebagai perbandingan, pertumbuhan eksport ke negara lain dalam tempoh yang sama adalah lebih sederhana pada kadar 6.7%. Peningkatan eksport ke tiga rantau ini mencerminkan peranan rantau tersebut yang semakin penting dalam perdagangan global serta hubungan perdagangan yang lebih kukuh dengan Malaysia. Kepelbagaian pasaran ini sebahagiannya membantu mengekalkan lebihan akaun semasa apabila Malaysia mampu menghadapi volatiliti luaran dengan baik yang disebabkan oleh kejutan ekonomi daripada negara atau rantau lain. Sebagai contoh, kelembapan ekonomi di negara maju ketika krisis kewangan global pada tahun 2008–09 telah menjejaskan eksport Malaysia ke Amerika Utara dan Eropah. Walau bagaimanapun, kesan ini sebahagiannya diimbangi dengan peningkatan eksport ke rantau Asia Timur, khususnya China. Pada tahun 2024, permintaan dalam negeri yang lemah di China telah menyebabkan eksport Malaysia ke rantau Asia Timur yang lebih perlahan. Namun, situasi ini diimbangi oleh eksport yang lebih tinggi ke Amerika Utara dan negara serantau di Asia Tenggara seperti Singapura, Indonesia dan Filipina. (Jadual 1)

Jadual 1: Eksport Malaysia ke Wilayah Terpilih, Purata Kadar Pertumbuhan Tahunan (%)

	Krisis kewangan global 2008–09	COVID-19 pada tahun 2020	Selepas COVID-19 pada tahun 2024
Jumlah eksport	**-3.5**	**-1.1**	**5.7**
Amerika Utara	-19.1	13	24
Kesatuan Eropah	-11.7	-3.9	2.6
Asia Timur Laut	3.3	4	2.7
Asia Tenggara	-3.1	-4.7	4.2

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia dan anggaran Bank Negara Malaysia

iv. Peningkatan potensi aktiviti perkhidmatan utama bagi mengurangkan defisit

Sepanjang dua dekad yang lalu, imbangan perdagangan perkhidmatan Malaysia secara amnya mengalami defisit, terutamanya disebabkan oleh import bersih bagi perkhidmatan berkaitan perdagangan seperti pengangkutan, caj harta intelek dan perkhidmatan berkaitan aktiviti perniagaan.[9] Seiring dengan perkembangan perdagangan, pembayaran untuk perkhidmatan ini turut meningkat yang mencerminkan kebergantungan negara terhadap penyedia perkhidmatan asing.

Walau bagaimanapun, defisit keseluruhan sektor perkhidmatan semakin mengecil, disokong oleh lebihan bersih yang semakin baik dalam sektor pelancongan dan perkhidmatan berkaitan perkilangan. Antara tahun 2000 hingga 2019, lebihan bersih sektor pelancongan berkembang daripada RM11.2 bilion kepada RM30.8 bilion.[10] Pertumbuhan ini didorong oleh peningkatan jumlah pelancong berikutan rangkaian perjalanan yang semakin bertambah serta promosi strategik (contohnya Kempen Tahun Melawat Malaysia). Selepas pandemik, pengecualian visa untuk pelancong daripada pasaran pesat membangun utama seperti China dan India turut mempercepat pemulihan sektor pelancongan.[11] Pada tahun 2024, ketibaan pelancong mencecah 96% daripada jumlah pelancong pada tahun 2019, manakala pendapatan daripada pelancongan mencecah 19% daripada jumlah yang dicatatkan pada tahun 2019.

Selain itu, lebihan bersih dalam perkhidmatan berkaitan perkilangan meningkat daripada RM8.2 bilion pada tahun 2010 kepada RM16.4 bilion pada tahun 2024. Sektor ini merangkumi pelbagai aktiviti yang menyokong dan melengkapi aktiviti perkilangan teras seperti pemprosesan, pemasangan, pelabelan dan pembungkusan produk. Pertumbuhan sektor ini berkait rapat dengan kekukuhan sektor perkilangan Malaysia, khususnya dalam bidang E&E.

[8] Pertumbuhan yang pesat ke Timur Tengah dan Amerika Latin sebahagiannya disebabkan asas yang rendah (<RM6 bil pada tahun 1999)
[9] Perkhidmatan berkaitan aktiviti perniagaan merangkumi penyelidikan dan pembangunan (*research and development*, R&D), perkhidmatan profesional dan pengurusan serta perkhidmatan teknikal.
[10] Purata bagi tahun 1990–an merujuk kepada tempoh 1990 hingga 1999, manakala purata bagi tahun 2000–an merangkumi tahun 2000 hingga 2019.
[11] Pada tahun 2024, jumlah pelancong dari China dan India masing-masing meningkat 106% dan 154% daripada paras tahun 2019.

v. Peningkatan pendapatan terakru bagi pelaburan syarikat Malaysia di luar negara serta pemindahan wang ke Malaysia

Akaun pendapatan terus mencatatkan defisit, terutamanya disebabkan oleh aliran keluar berterusan bagi pendapatan pelaburan terakru kepada pelabur asing di Malaysia (dalam pendapatan primer) serta kiriman wang oleh pekerja asing (dalam pendapatan sekunder). Walau bagaimanapun, sebahagian daripada defisit ini diimbangi oleh peningkatan aliran masuk daripada pendapatan yang diperoleh daripada pelaburan langsung Malaysia di luar negara (*direct investment abroad,* DIA) serta kiriman wang daripada rakyat Malaysia yang bekerja di luar negara. Antara tahun 2010 hingga 2024, jumlah pelaburan langsung Malaysia di luar negara meningkat sekali ganda daripada RM299 bilion kepada RM618 bilion selaras dengan usaha pengembangan operasi dan pempelbagaian pelaburan serta sumber pendapatan oleh syarikat-syarikat Malaysia. Sektor kewangan dan perkhidmatan insurans mencatatkan pertumbuhan ketara dalam tempoh tersebut apabila institusi kewangan Malaysia memperluas perniagaan mereka ke rantau ini. Secara keseluruhan, pelaburan syarikat Malaysia di luar negara menyumbang kepada peningkatan pendapatan primer yang diterima oleh Malaysia dalam tempoh tersebut daripada RM18.8 bilion pada tahun 2010 kepada RM39.7 bilion pada tahun 2024. Selain itu, kiriman wang daripada rakyat Malaysia di luar negara turut menyokong imbangan akaun semasa. Antara tahun 2010 hingga 2024, aliran masuk dalam akaun pendapatan sekunder meningkat daripada RM1.9 bilion kepada RM39.1 bilion.[12]

Perkembangan akaun semasa selepas COVID-19

Walaupun Malaysia terus mencatatkan lebihan dalam akaun semasa, baki akaun tersebut semakin berkurang daripada nilai tertinggi sebanyak 17.1% daripada KDNK (RM131.4 bilion) pada tahun 2008[13] kepada 3.5% pada tahun 2019 (RM52.9 bilion). Selepas COVID-19, lebihan akaun semasa terus menurun kepada 1.7% daripada KDNK (RM32.8 bilion) pada tahun 2024. Penurunan ini disebabkan oleh beberapa faktor luaran dan dalam negeri seperti yang berikut:

i. Lebihan dagangan yang lebih kecil berikutan pemulihan eksport yang sebahagiannya diimbangi oleh pertumbuhan import yang lebih pantas

Pada tahun 2020, eksport dan import menguncup akibat pandemik COVID-19. Namun, akaun semasa terus mencatatkan lebihan disebabkan oleh penguncupan eksport yang lebih kecil berbanding dengan import. Selepas pandemik, eksport kembali pulih pada tahun 2021 hingga 2022, seiring dengan pemulihan pertumbuhan global. Tambahan lagi, permintaan terhadap produk E&E turut berkembang berikutan peningkatan dalam penggunaan peranti teknologi sejak pandemik. Dalam keadaan permintaan global yang semakin meningkat semasa fasa pemulihan ini, harga komoditi juga bertambah baik. Hal ini menyokong eksport komoditi serta produk perkilangan berkaitan komoditi Malaysia, lantas membantu pertumbuhan eksport negara. Walau bagaimanapun, ekport terjejas pada tahun 2023 disebabkan oleh kemerosotan perdagangan teknologi global. Namun, trend ini kembali pulih pada tahun 2024 dan mendorong pemulihan eksport Malaysia (Jadual 2).

Jadual 2: Eksport Barangan dan Pendorong Utamanya, Pertumbuhan Tahunan (%)

	Eksport Malaysia	KDNK global	Jualan semikonduktor global	Harga Brent (USD setiap tong)
2020	-1.1	-2.7	6.8	-33.9 (USD42)
2021–22	25.5	5.1	14.8	60.6 (USD85)
2023	-8	3.3	-8.2	-15.7 (USD82)
2024	5.7	3.2	19	-2.8 (USD80)

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia, Tabung Kewangan Antarabangsa (IMF), World Semiconductor Trade Statistics dan anggaran Bank Negara Malaysia

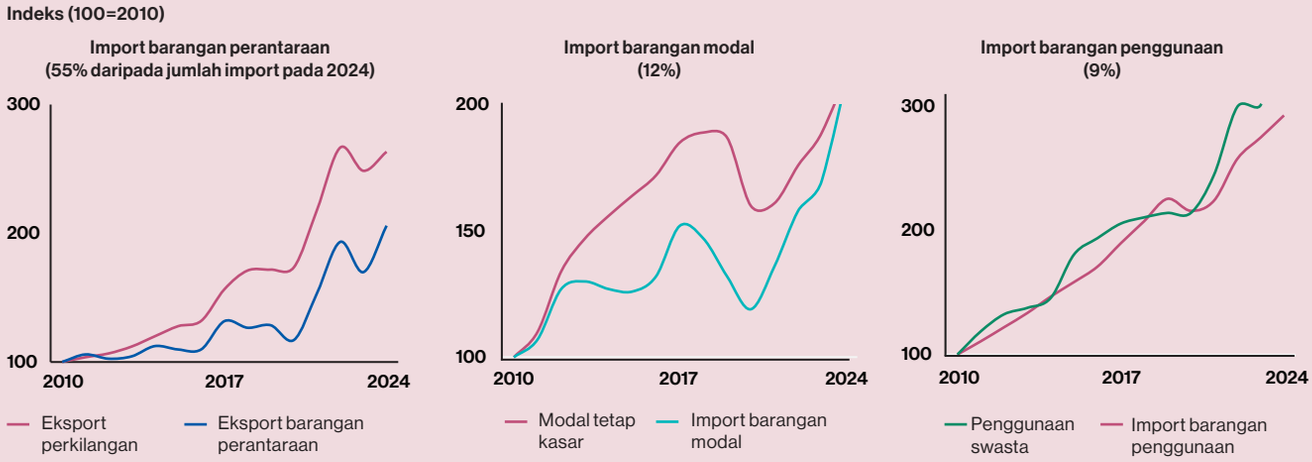
[12] Kiriman wang oleh rakyat Malaysia yang bekerja di luar negara berjumlah RM25.5 bilion pada tahun 2024. Jumlah ini kurang daripada kiriman wang oleh pekerja asing di Malaysia ke luar negara iaitu sebanyak RM32.6 bilion pada tahun yang sama.

[13] Pada tahun 2008, akaun semasa Malaysia disokong oleh lebihan dagangan yang tinggi berikutan pertumbuhan yang kukuh dalam eksport komoditi dan produk perkilangan berasaskan sumber disebabkan oleh harga dan pengeluaran komoditi yang lebih tinggi, khususnya dalam sektor minyak & gas dan minyak sawit serta produk yang berkaitan dengannya.

Lebihan dagangan Malaysia turut dipengaruhi oleh perubahan dalam persekitaran perdagangan global serta penstrukturan semula rantaian nilai global sebelum dan selepas pandemik. Peningkatan dasar perlindungan perdagangan menyebabkan kelembapan permintaan luaran secara keseluruhan antara tahun 2017 hingga 2019. Namun, Malaysia sebahagiannya mendapat manfaat apabila syarikat multinasional mengalihkan pelaburan dan perdagangan mereka ke Malaysia dan meningkatkan kapasiti pengeluaran mereka dalam negara.[14]

Walaupun eksport kembali pulih, pertumbuhan import yang lebih pantas telah memberikan tekanan kepada lebihan akaun semasa. Terdapat tiga faktor utama yang mendorong pertumbuhan import yang kukuh. Pertama, sebagai sebahagian daripada rantaian bekalan global, Malaysia mengimport barangan perantaraan sebagai bahan input untuk pengeluaran dan eksport barangan perkilangan. Intensiti import meningkat kepada 58% pada tahun 2024 berbanding dengan 56% sebelum pandemik pada tahun 2019.[15] Kedua, lonjakan permintaan global terhadap komponen E&E, bersama-sama dengan pengalihan perdagangan dan pelaburan ke Malaysia telah menyebabkan peningkatan import modal yang ketara. Antara tahun 2021 hingga 2024, seiring dengan peningkatan pelaburan dan operasi perniagaan di Malaysia, purata kadar pertumbuhan tahunan import modal melonjak sebanyak 16.7%, jauh lebih tinggi daripada kadar pertumbuhan purata yang pernah dicatatkan sebelum ini iaitu sebanyak 3.8% (purata tahun 2011 hingga 2019). Ketiga, peningkatan pendapatan isi rumah telah mendorong perbelanjaan yang lebih tinggi, lantas meningkatkan import barangan pengguna (Rajah 5).

Rajah 5: Import Malaysia

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia, Haver Analytics dan anggaran Bank Negara Malaysia

Walaupun peningkatan import telah mengurangkan lebihan dagangan, sebahagian besar daripada import ini terdiri daripada bahan input untuk dieksport atau untuk tujuan produktif. Khususnya, import modal yang lebih tinggi merangkumi produk berasaskan teknologi dan kompleks seperti komputer, kenderaan dan jentera industri. Barangan ini dibeli untuk pelbagai pelaburan dalam sektor perkhidmatan dan perkilangan E&E termasuk industri semikonduktor dan pusat data. Pelaburan ini dijangka menjana pendapatan eksport pada masa hadapan, lantas menyokong imbangan akaun semasa dalam jangka sederhana.[16]

ii. Defisit perkhidmatan yang berterusan berikutan penyertaan yang tinggi dalam rantaian nilai global dan pendigitalan

Defisit dalam sektor perkhidmatan semakin meningkat dalam tempoh selepas pandemik COVID-19. Walaupun lebihan dalam sektor pelancongan dan perkhidmatan berkaitan perkilangan meningkat secara beransur-ansur, jumlah ini belum mencukupi untuk mengimbangi defisit yang lebih besar dalam komponen perkhidmatan lain, khususnya perkhidmatan

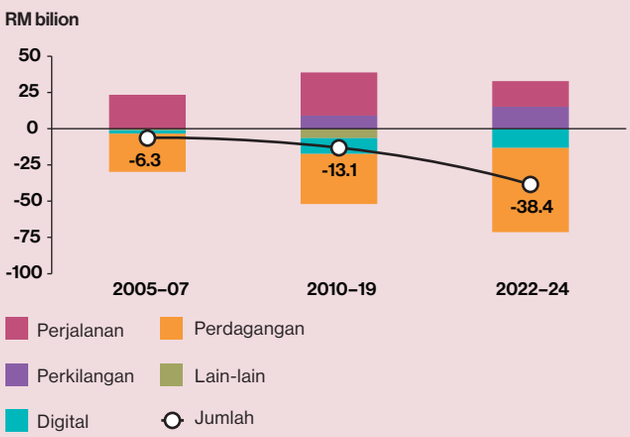
[14] Berdasarkan laporan Nomura (2024). Pada tahun 2023, eksport Malaysia ke AS dan China masing-masing lebih tinggi sebanyak 82% dan 52% berbanding dengan tahun 2017. Dalam tempoh yang sama, pelaburan langsung asing daripada AS dan China ke Malaysia masing-masing meningkat sebanyak 191% dan 96%.

[15] Intensiti import diukur mengikut bahagian import pengantaraan berbanding dengan eksport perkilangan. Walaupun terdapat peningkatan selepas pandemik, tahap intensiti import pada tahun 2024 masih lebih rendah berbanding dengan purata jangka panjang sebanyak 66% (purata tahun 2010–19).

[16] Rujuk rencana Mentafsirkan Kitaran Pelaburan Malaysia.

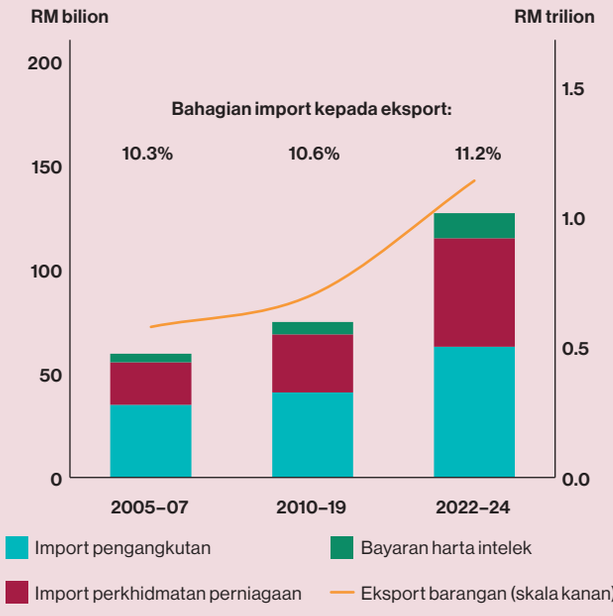
berkaitan perdagangan (Rajah 6). Defisit yang lebih tinggi dalam perkhidmatan berkaitan perdagangan didorong terutamanya oleh peningkatan import perkhidmatan penyelidikan dan pembangunan (R&D) sektor E&E, diikuti oleh import pengangkutan kargo. Hal ini mencerminkan kebergantungan Malaysia terhadap import perkhidmatan yang kebanyakannya diperoleh daripada negara yang mempunyai keupayaan dan skala ekonomi yang lebih besar, lazimnya di negara maju. Sementara itu, kapasiti dalam negeri untuk menyediakan perkhidmatan ini masih berada pada tahap awal pembangunan. Apabila kapasiti dan daya saing negara meningkat, kebergantungan terhadap import perkhidmatan ini dijangka akan berkurang secara beransur-ansur.

Rajah 6: Imbangan Akaun Perkhidmatan

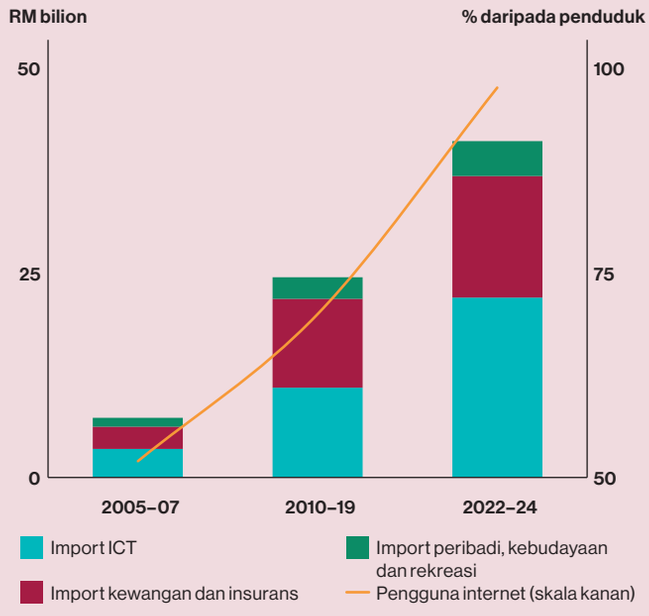

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia, Haver Analytics dan anggaran Bank Negara Malaysia

Rajah 7(a): Import Perkhidmatan Berkaitan Perdagangan dan Eksport Barangan

Rajah 7(b): Import Perkhidmatan yang Disampaikan Secara Digital dan Pengguna Internet

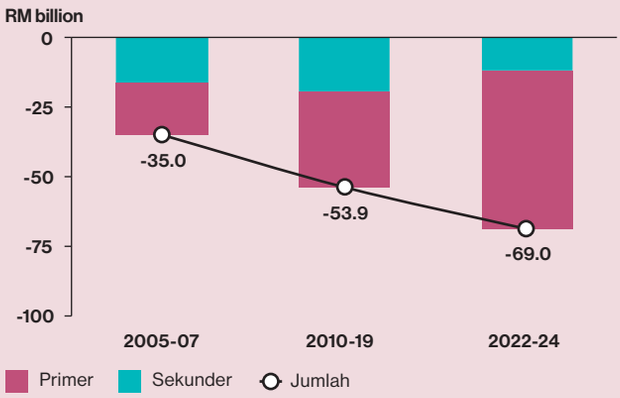
Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia, Haver Analytics dan anggaran Bank Negara Malaysia

Satu lagi perkembangan penting dalam tempoh ini adalah peningkatan import perkhidmatan digital seperti kemudahan penyimpanan dan pengkomputeran awan, perisian persidangan video, permainan dalam talian dan hiburan digital.[17] Sejak pandemik, import perkhidmatan ini berkembang sebanyak 10.7% pada tahun 2022 hingga 2024 (2010–19: 7.5%), seiring dengan penggunaan Internet dan interaksi dalam talian yang semakin meluas (Rajah 7(b)). Import perkhidmatan ini kekal lebih tinggi berbanding eksport dan menyumbang kepada defisit bersih untuk perkhidmatan digital dalam akaun semasa.

iii. Keuntungan terakru lebih tinggi kepada pelabur asing serta pemindahan wang oleh pekerja asing dalam akaun pendapatan

Defisit dalam akaun pendapatan juga meningkat selepas pandemik, didorong terutamanya oleh akaun pendapatan primer. Walaupun pelaburan langsung asing (FDI) memainkan peranan penting dalam pengembangan dan kemajuan ekonomi Malaysia, pelaburan ini juga berperanan memberikan pulangan yang besar kepada pelabur FDI. Keuntungan terakru yang diperoleh oleh syarikat asing ini menyumbang kepada aliran keluar pendapatan primer dalam akaun semasa.[18] Hal ini mengimbangi aliran masuk pendapatan primer daripada pelaburan langsung Malaysia di luar negara (DIA), lantas menyebabkan defisit bersih menjadi lebih tinggi dalam baki pendapatan primer (Rajah 8).

Rajah 8: Imbangan Akaun Pendapatan

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia, Haver Analytics dan anggaran Bank Negara Malaysia

Defisit bersih yang lebih besar dalam akaun pendapatan primer didorong oleh aliran keluar pendapatan FDI yang disebabkan oleh tiga faktor utama. Pertama, jumlah keseluruhan FDI terkumpul di Malaysia adalah lebih besar berbanding dengan DIA syarikat Malaysia di luar negara. Hal ini menyebabkan keuntungan terakru yang diperoleh pelabur asing di Malaysia adalah lebih tinggi (Rajah 9(a)). Kedua, keuntungan yang dijana daripada FDI juga lebih tinggi berbanding DIA disebabkan oleh perbezaan dalam sektor tumpuan pelaburan (Rajah 9(b)). Secara amnya, FDI dan DIA banyak disalurkan ke sektor perkhidmatan. Namun, FDI juga memberikan tumpuan terhadap sektor perkilangan yang memberikan pulangan lebih tinggi.[19] Sementara itu, sebahagian besar DIA adalah dalam sektor perlombongan yang lebih terdedah kepada turun naik harga dan pengeluaran, lantas menyebabkan pulangan DIA yang lebih rendah. Ketiga, insentif yang besar untuk FDI yang mengurangkan kos serta menambah baik margin keuntungan untuk pelaburan ini turut membantu meningkatkan pulangan pelaburan FDI. Hal ini menyebabkan aliran keluar pendapatan yang lebih tinggi. Memandangkan Malaysia terus bergantung pada FDI untuk membantu menyokong pengembangan ekonomi, defisit besar dalam akaun pendapatan primer dijangka berterusan dalam jangka masa terdekat.

[17] Perkhidmatan yang dihantar secara digital merujuk kepada perkhidmatan yang boleh dibeli dan dihantar secara digital. Ini termasuk urus niaga yang berkaitan dengan teknologi, maklumat dan komunikasi, kewangan, insurans serta perkhidmatan peribadi, rekreasi dan kebudayaan.

[18] Antara tahun 2010 hingga 2024, 66% daripada pendapatan debit atau pembayaran primer terdiri daripada pendapatan terakru daripada pelaburan langsung, 18% daripada pelaburan portfolio, dan 4% daripada pelaburan lain. Bayaran gaji kepada pekerja bukan pemastautin juga sebahagian daripada pendapatan debit primer, mencakupi 12% daripada jumlah debit keseluruhan.

[19] Bagi tempoh tahun 2011 hingga 2024, purata pulangan pelaburan FDI dalam sektor perkilangan adalah sebanyak 14.4% (sektor bukan perkilangan: 10.3%). Sementara itu, pelaburan DIA dalam sektor perkilangan mencatatkan pulangan 8.8% (sektor bukan perkilangan: 6.2%). Pulangan ini dianggarkan berdasarkan pembayaran pendapatan primer (pendapatan) dalam tahun semasa berbanding stok FDI (DIA) pada tahun sebelumnya.

Rajah 9(a): Stok dan Pendapatan daripada Pelaburan Langsung

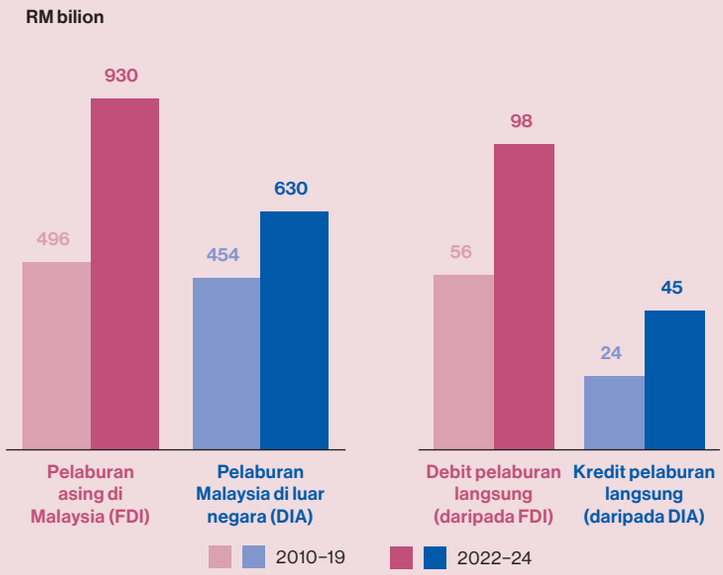
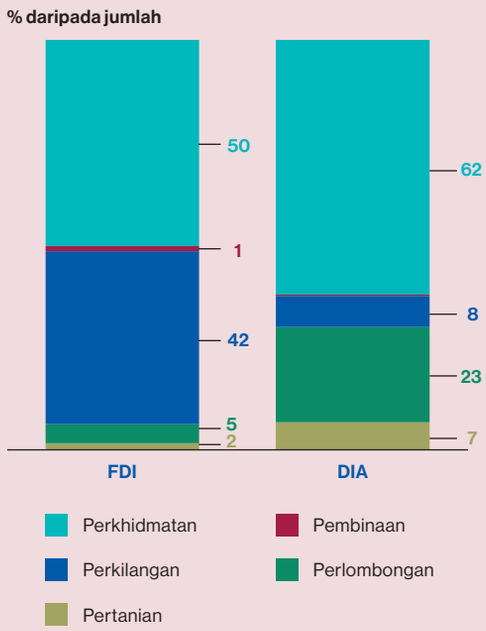

Chart 9(b): Pelaburan Langsung Mengikut Sektor

Nota: FDI *(foreign direct investment)* merujuk kepada pelaburan asing di Malaysia, DIA *(domestic investment abroad)* merujuk kepada pelaburan Malaysia di luar negara

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia dan anggaran Bank Negara Malaysia

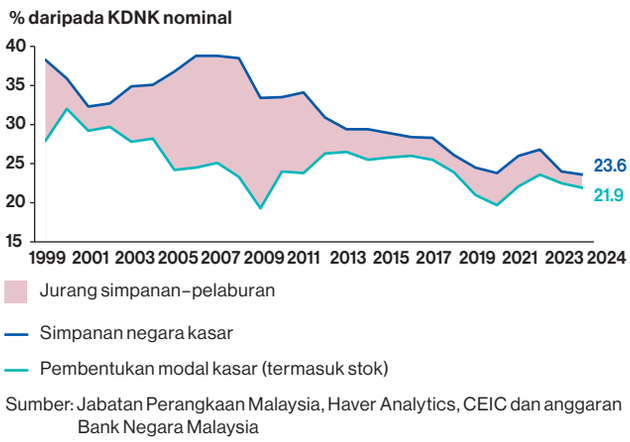
Sementara itu, akaun pendapatan sekunder mencatatkan peningkatan yang ketara selepas pandemik COVID-19 dengan penurunan defisit yang banyak daripada RM21.4 bilion pada tahun 2019 kepada RM8.9 bilion pada tahun 2024. Penambahbaikan ini terutamanya didorong oleh peningkatan yang besar dalam aliran masuk pemindahan wang daripada rakyat Malaysia yang bekerja di luar negara (2024: RM25.5 bilion; 2019: RM8.9 bilion). Walau bagaimanapun, defisit dalam akaun pendapatan sekunder ini masih berterusan berikutan aliran keluar kiriman wang daripada pekerja asing. Pada tahun 2024, terdapat kira-kira 2.5 juta pekerja asing yang bekerja di Malaysia[20] dan mereka mengirimkan wang sebanyak RM32.6 bilion ke negara asal (2019: RM31.4 bilion).

Jurang Simpanan dan Pelaburan (S–P) di Malaysia

Lebihan akaun semasa juga mencerminkan jurang antara simpanan dan pelaburan di Malaysia. Selepas krisis kewangan Asia, simpanan yang lebih tinggi (sebagai bahagian daripada KDNK nominal) berbanding dengan pelaburan telah mengekalkan lebihan akaun semasa pada paras yang tinggi (Rajah A). Walau bagaimanapun, selepas krisis kewangan global 2008–09, jumlah simpanan menurun disebabkan oleh keuntungan perniagaan yang lebih sederhana serta perbelanjaan isi rumah yang berterusan.[21] Pelaburan juga meningkat pada awal sekitar tahun 2010–an didorong oleh Program Transformasi Ekonomi, industri minyak dan gas yang berkembang pesat serta pertumbuhan ketara dalam pasaran harta tanah.[22]

[20] Data setakat Ogos 2024. Pekerja asing bekerja dalam sektor formal dan tidak formal. Anggaran jumlah pekerja asing pada tahun 2024 adalah lebih tinggi berbanding dengan tahun 2019 (2 juta pekerja). (Sumber: Jabatan Imigresen di bawah Kementerian Dalam Negeri)
[21] Rujuk rencana Memahami Perubahan Dinamik Akaun Semasa dalam Imbangan Pembayaran di Malaysia dalam Laporan Tahunan 2016 BNM.
[22] Rujuk rencana Mentafsirkan Kitaran Pelaburan Malaysia.

Rajah A: Simpanan Negara Kasar dan Pelaburan

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia, Haver Analytics, CEIC dan anggaran Bank Negara Malaysia

Selepas COVID-19, tahap simpanan meningkat pada 2021–22 disebabkan oleh keuntungan yang lebih tinggi semasa pemulihan ekonomi selepas pandemik, sebelum menyerderhana semula pada 2023 apabila pendapatan merosot semasa penurunan kitaran teknologi. Pelaburan juga bergerak seiring dengan trend simpanan pada tempoh ini. Pada masa hadapan, peningkatan dalam pelaburan mungkin dapat mengurangkan lebihan akaun semasa dalam jangka pendek. Namun, pelaburan ini perlu meningkatkan produktiviti dan pendapatan, lantas mempertingkatkan simpanan serta lebihan akaun semasa dalam jangka sederhana. Konsolidasi fiskal yang berterusan juga boleh membantu meningkatkan lebihan dalam akaun semasa.

Prospek dan keutamaan dasar

Walaupun terdapat trend penurunan, akaun semasa dijangka kekal berdaya tahan dalam jangka sederhana. Tabung Kewangan Antarabangsa (International Monetary Fund, IMF) mengunjurkan bahawa baki akaun semasa Malaysia akan mencatatkan lebihan antara 2.8% hingga 3.0% dalam tahun 2025 hingga 2029.[23] Daya tahan ini disokong oleh kekukuhan Malaysia yang berterusan dalam eksport perkilangan. Eksport E&E khususnya dijangka mendapat manfaat daripada pengembangan dalam kitaran teknologi global berikutan permintaan yang kukuh terhadap peranti dan aplikasi teknologi. Pemulihan yang berterusan dalam permintaan perjalanan global turut dijangka meningkatkan lebihan dalam sektor pelancongan, disokong oleh dasar dalam negeri menjelang Tahun Melawat Malaysia 2026. Malaysia juga berada dalam kedudukan strategik untuk menarik pelaburan baharu daripada syarikat yang ingin mempelbagaikan operasi mereka dalam keadaan perubahan landskap perdagangan global. Selain itu, kitaran pelaburan dalam negeri yang semakin berkembang dalam pelbagai sektor perkilangan dan perkhidmatan berpotensi mempertingkatkan eksport barangan dan perkhidmatan dalam jangka sederhana. Namun begitu, masih wujud cabaran terhadap akaun semasa Malaysia, khususnya daripada ketidakpastian perdagangan global. Oleh itu, keutamaan dasar perlu memberikan tumpuan pada usaha untuk mempertingkatkan eksport Malaysia serta merancakkan lagi sektor pelancongan bagi memperkukuh lebihan akaun semasa.

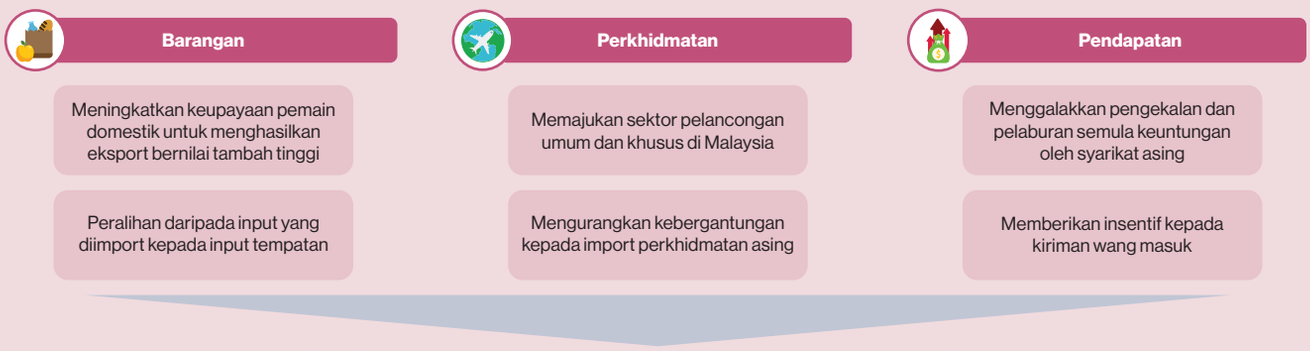
Dalam jangka sederhana, pelaksanaan dasar struktur yang berkesan sangat penting bagi memastikan akaun semasa kekal mampan. Peningkatan kompleksiti dan nilai tambah produk eksport boleh membantu mengekalkan lebihan akaun semasa. Pada masa yang sama, usaha untuk mempertingkatkan produktiviti dan keupayaan syarikat tempatan boleh meningkatkan daya saing serta mengurangkan kebergantungan negara terhadap bahan mentah dan perkhidmatan yang diimport. Bagi akaun perkhidmatan, Malaysia perlu terus mempertingkatkan tawaran pelancongan bagi menarik lebih ramai pelancong daripada pelbagai segmen pasaran untuk kekal sebagai destinasi pelancongan yang menarik. Selain itu, dasar-dasar juga perlu menyokong pertumbuhan dan pembangunan kapasiti dalam negeri serta kepakaran dalam perkhidmatan digital. Sebagai

[23] Sumber: Malaysia: 2024 Article IV Consultation- Staff report, 10 Mac 2024

contoh, pengembangan strategik industri pusat data di Malaysia boleh membantu memperkukuh keupayaan pengeluar tempatan dalam membangunkan peralatan seperti sistem penyejukan (*cooling*) dan rak pelayan (*server rack*). Industri pusat data ini juga boleh mewujudkan rangkaian ekonomi yang lebih meluas dengan menyokong vendor perisian tempatan serta membangunkan perkhidmatan pengkomputeran awan tempatan untuk pasaran dalam negeri dan antarabangsa. Perkembangan ini membuka peluang Malaysia untuk meningkatkan eksport perkhidmatan digital sebagai sumber pendapatan baharu dan pada masa yang sama mengurangkan kebergantungan terhadap import perkhidmatan digital. Bagi akaun pendapatan, dasar-dasar perlu menggalakkan syarikat asing untuk melaburkan semula keuntungan mereka di Malaysia. Hal ini boleh dicapai melalui usaha memudah cara pelaburan yang berkesan sepanjang pelaburan.[24]

Keutamaan dasar ini telah diterapkan dalam pelan tindakan sedia ada (Gambar Rajah 2). Kejayaan pelaksanaannya bersama-sama dengan usaha konsolidasi fiskal yang berterusan menjadi faktor penting untuk menyokong lebihan akaun semasa yang mampan. Selain itu, semua dasar ini juga dapat mewujudkan lebih banyak peluang pekerjaan berkemahiran tinggi, lantas meningkatkan tahap pendapatan rakyat Malaysia.

Gambar Rajah 2: Keutamaan Dasar untuk Menyokong Lebihan Akaun Semasa

Sumber: Bank Negara Malaysia

Rujukan

Bank Negara Malaysia. (2017). Understanding the Changing Dynamics of the Current Account of the Balance of Payments in Malaysia. *Annual Report* 2016.

Bank Negara Malaysia. (2013). Current Account Balance in Malaysia: Recent Developments and Outlook. *Annual Report* 2016.

Bank Negara Malaysia. (2025). Malaysia's Position in the Global E&E Value Chain and Prospects. *Economic and Monetary Review* 2024.

Bank Negara Malaysia. (2025). Deciphering Malaysia's Investment Cycles. *Economic and Monetary Review* 2024.

Department of Statistics Malaysia. (2024). Technical Notes: Balance of Payments.

Devadas, S., & Loayza, N. (2018). When is a Current Account Deficit Bad? *World Bank Research and Policy Briefs*.

[24] Untuk maklumat lanjut tentang usaha memudahcara pelaburan, rujuk rencana Mentafsirkan Kitaran Pelaburan di Malaysia.

Ghosh, A. & Ramakrishnan, U. (n.d.) Current Account Deficits: Is There a Problem? *Finance & Development, International Monetary Fund*.

Hashimoto, H., Tanaka, S., & Yoshiyasu, T. (2016). Structural Shifts in the Global LNG Market. *Institute of Energy Economics Japan*.

International Monetary Fund. (2009). Balance of Payments and International Investment Position Manual.

Nomura. (2024) Asia's New Flying Geese. *Anchor Report (24 May 2024*).